

Warszawa 2008.07.17

**Informacja
dotycząca skutków suszy oraz pomocy dla gospodarstw rolnych w celu
złagodzenia jej skutków.**

Zgodnie z przedstawionym przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach raportem za okres od 11 maja do 10 lipca 2008 roku zagrożenie suszą rolniczą wystąpiło dla upraw: zbóż ozimych i jarych, ziemniaków, chmielu, tytoniu, warzyw gruntowych, truskawek, roślin strączkowych uprawianych na glebach I kategorii (bardzo lekkich: piasek luźny, piasek luźny pylasty, piasek słabo gliniasty, piasek słabo gliniasty pylasty).

Zagrożenie suszą na glebach II kategorii (lekkich: piasek gliniasty lekki, piasek gliniasty lekki pylasty, piasek gliniasty mocny, piasek słabo gliniasty mocny pylasty) wystąpiło dla upraw: zbóż ozimych i jarych, rzepaku i rzepiku, ziemniaków, buraków cukrowych, chmielu, tytoniu, warzyw gruntowych, truskawek, roślin strączkowych.

Zboża ozime i jare, rzepak i rzepik, buraki cukrowe, chmiel, tytoń, warzywa gruntowe, truskawki oraz rośliny strączkowe uprawiane na glebach III kategorii (średnich: glina lekka, glina lekka pylasta, pył gliniasty, pył zwykły, pył piaszczysty) są również zagrożone suszą.

Zagrożenie suszą zbóż ozimych i jarych, rzepaku i rzepiku, tytoniu, warzyw gruntowych, truskawek, roślin strączkowych występuje również na glebach IV kategorii (ciężkich: glina średnia, glina średnia pylasta, glina ciężka, glina ciężka pylasta, pył ilasty, il, il pylasty).

Susza wystąpiła w 15 województwach: zachodniopomorskim, pomorskim, lubuskim, wielkopolskim, kujawsko-pomorskim, warmińsko-mazurskim, mazowieckim, łódzkim oraz w północnej części podlaskiego, dolnośląskiego, opolskiego, śląskiego, świętokrzyskiego oraz na północno-zachodnich krańcach woj. lubelskiego i podkarpackiego. Suszą zagrożonych jest 2 091 gmin Polski (68,4%) oraz 57,9% gruntów ornych. Obszarami najbardziej dotkniętymi suszą są Wielkopolska i Kujawy. Do obszarów szczególnie zagrożonych należy też północno-zachodnia część województwa łódzkiego. Jedyne Polska południowa i południowo-wschodnia zagrożona jest suszą w niewielkim stopniu, chociaż obszary te w ciągu ostatniej dekady wyraźnie się zmniejszyły.

W rejonach o niskich wartościach klimatycznego bilansu wodnego (KBW) wpływ na niekorzystne warunki wilgotnościowe dla upraw miały przede wszystkim bardzo niskie opady atmosferyczne, od 20 do 50% normy, przy jednocześnie wysokiej temperaturze powietrza, wyższej od wieloletniej o ok. 0,5-1,0°C oraz wysokich wartościach usłonecznienia i niskiej wilgotności względnej powietrza.

Natomiast na południu kraju, ze stosunkowo wysokimi wartościami KBW, temperatura powietrza była zbliżona lub nawet poniżej średniej wieloletniej (o 0,5°C północno-wschodnia Polska) z opadami od 70 do 100% normy.

Według prognoz plonów na dzień 30 czerwca 2008, wykonanych w Zakładzie Agrometeorologii i Zastosowań Informatyki IUNG-PIB w Puławach w województwach objętych suszą przewiduje się spadki plonów owsa o 40% (miejscami nawet o 50%), jęczmienia jarego, pszenicy jarej o 30%, rzepaku ozimego o 30% (miejscami o 40%), buraków cukrowych o 30% i pszenicy ozimej o 15%.

W skali kraju należy spodziewać się niższych plonów pszenicy ozimej o 6% i rzepaku o 13%. Znacznie gorsza sytuacja występuje dla zbóż jarych, według prognoz należy spodziewać się w skali kraju spadku plonu pszenicy jarej i jęczmienia jarego o 19% a owsa aż o 26%. Prognozy plonów buraków cukrowych są niższe od wieloletnich o 13%, a ziemniaków o 4%.

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Wojewodów na dzień 14 lipca 2008 r. straty spowodowane suszą wystąpiły na obszarze ponad 1 tysiąca gmin, przy czym straty spowodowane suszą nie wystąpiły lub wystąpiły w bardzo ograniczonym zakresie na obszarze województw: lubelskiego, małopolskiego, podkarpackiego i świętokrzyskiego.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa producenci rolni którzy ponieśli straty w wyniku suszy mogą ubiegać się o następujące formy pomocy

1. Kredyty preferencyjne na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 2007r. w sprawie szczegółowego zakresu i kierunków działań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz sposobów ich realizacji (Dz. U. Nr 77, poz. 514 ze zm.). Powyższe kredyty uruchamiane są przez Agencję, za zgodą Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, na wnioski wojewodów. Warunkiem uruchomienia

powyższej procedury jest dokonanie oszacowania strat przez komisję powołaną przez wojewodę w ciągu 60 dni od dnia stwierdzenia skutków klęski. W przypadku ww. kredytów mają zastosowanie uproszczone procedury ich udzielania. Ponadto producent rolny może sfinansować środkami z kredytu klęskowego zakup materiałów i środków trwałych dokonany w okresie od zaistnienia klęski a przed uzyskaniem kredytu. Kredyty z dopłatami do oprocentowania ze środków Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa udzielane są na okres do 4 lat.

2. Wydłużenie do 5 lat okresu spłaty zaciągniętych wcześniej kredytów na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej poszkodowanych w wyniku klęski oraz w prolongowaniu spłat rat kredytów i odsetek preferencyjnych kredytów klęskowych i inwestycyjnych w ramach okresu kredytowania ustalonego dla danej linii kredytowej.
3. Odszkodowania z dopłatą z budżetu państwa z tytułu ubezpieczeń upraw rolnych na podstawie ustawie z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 150, poz. 1249, z późn. zm). Pierwsze wnioski o środki budżetowe mogą być składane przez zakłady ubezpieczeń, które podpisały umowy z Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi w terminie do dnia 30 września br. z tytułu odszkodowań wypłaconych poszkodowanym producentom rolnym za okres od początku roku do dnia 30 sierpnia 2008 r.
4. Udzielenie przez Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego pomocy, na indywidualny wniosek rolnika poszkodowanego suszą w uprawach rolnych, w opłacaniu bieżących składek na ubezpieczenie społeczne oraz regulowaniu zaległości z tego tytułu w formie odraczania terminu płatności składek i rozkładania ich na dogodne raty. Rolnicy poszkodowani przez suszę w uprawach rolnych mogą także ubiegać się o zmianę dotychczasowych warunków spłat należności z tytułu zadłużenia. Możliwe będzie także umarzanie w całości lub w części bieżących składek.
5. Udzielenie przez Prezesa Agencji Nieruchomości Rolnych ulg w opłatach czynszu dzierżawnego wnoszonego przez rolników poszkodowanych suszą w uprawach rolnych.
Na podstawie art. 700 Kodeksu cywilnego obniżenie czynszu dzierżawnego może nastąpić przy łącznym spełnieniu dwóch warunków:
 - 1) zaistnieniu okoliczności, za które dzierżawca nie ponosi odpowiedzialności i które nie dotyczą jego osoby,

2) wystąpieniu znacznego zmniejszenia zwykłego przychodu z przedmiotu dzierżawy.

Obniżenie czynszu może nastąpić po złożeniu przez dzierżawcę wniosku, w którym zostaną zawarte informacje dotyczące:

- 1) struktury upraw;
- 2) okoliczności, które miały wpływ na znaczne zmniejszenie plonów;
- 3) rodzaju uprawy i jej powierzchni, na którą miały wpływ okoliczności wymienione w pkt 2 potwierdzone protokołem komisji, określonej w ust. 3.1.;
- 4) uzyskanego plonu i średniego plonu z 3 ostatnich lat;
- 5) kwot uzyskanych z tytułu odszkodowań i ubezpieczeń.

6. Udzielenie przez wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast ulg i zwolnień w opłatach podatku rolnego za 2007 r., na podstawie na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.).

Ponadto producenci rolni, którzy nie wywiążą się z powodu suszy z limitu produkcji mleka oraz ze zobowiązań PROW 2004-2006 z powodu szkód w uprawach leśnych spowodowanych suszą nie będą karani. Zostaną również podjęte działania mające na celu przyspieszenie wypłat płatności bezpośrednich przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa za 2008 r., po 1 grudnia 2008 r.

Z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
SEKRETARZ STANU

Kazimierz Plocke